

DE KERST VAN EBENEZER SCROOGE

Kerstoneel

Vrij bewerkt naar Charles Dickens

door

CHARLOIS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE KERST VAN EBENEZER SCROOGE** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **CHARLES DICKENS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2013 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **15** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

ROLVERDELING:

Verteller

Ebenezer Scrooge

Oude Vrek - zakenman en compagnon van oud collega Marley

Begrafenis ondernemer

Koster

Bob Cratchit - Klerk in dienst van Scrooge

Fred - neef van Scrooge

Mr. Burns - voornaam heer

Mrs. Heathrow - voorname dame

Geest van Marley - oud compagnon Scrooge

Geest van het Verleden

Geest van het Heden

Geest van de Toekomst

Jongen 1 - kind op straat

Jongen 2 - “

Jongen 3 - “

Scrooge - Als kind

Fanny- zusje van Scrooge als kind

Barbara - vrouw van Fred

Mr. Fezziwig - werkgever van Scrooge als jongeman

Mrs. Fezziwig - vrouw van Fezziwig

Scrooge - als jongeman

Mary Anne - zijn verloofde

Belinde Cratchit - dochter klerk

Peter Cratchit - zoon klerk

Dicky Cratchit - “

Winnie Cratchit - vrouw klerk

Martha Cratchit - dochter klerk

Tiny Tim Cratchit - invalide zoontje klerk

Topper - vriend van Fred

Helen - vriendin Fred

Barbara - vrouw van Fred

Mr.Thornfield - voorname heer

Mr. Baker - “

Mr.Cooper - “

Wasvrouw

Mrs. Dilber - arme vrouw

Joe - handelaar 2e hands

Caroline - jong -

Bert - echtpaar

Lijk van Scrooge

DECOR:

- Straatje met 1. Het huis van Scrooge**
- 2. Het kantoor van Scrooge**
 - 3. Div scènes o.a school, werkplaats van Fezziwig, huis van Fred**
 - 4. Huis van Bob Cratchit**
 - 5. Projectie (midden achter) div scènes sneeuwlandschap, winkelstraat, kerstetalages en begraafplaats**

EERSTE BEDRIJF

(verteller komt op met groot vertelboek in de hand)

Verteller: Marley is dood, daar is geen twijfel aan. Zo dood als een deurnagel volgens de begrafenisondernemer. Je zou liever zeggen zo dood als een doorkistnagel, maar goed in een deurnagel zit ook niet veel leven, dus wat maakt het uit. Wist Scrooge dat hij dood was? Natuurlijk wist hij dat. Hoe kon het anders. Scrooge en Marley waren al weet-ik-niet-hoeveel jaren compagnon. Scrooge was zijn enige executeur, zijn enige administrateur, zijn enige cessionaris, zijn enige overblijvende erfgenaam, zijn enige vriend en zijn enige rouwdrager.

Begr. Ond.: *(begr ondernemer en Koster/voorzanger op)* Zelden iemand weggebracht met zo weinig uiterlijk vertoon.

Koster: Eén rouwdrager maar en dat was Scrooge, zijn eigen compagnon.

Begr. Ond.: Ja, ” zo dood als een deurnagel ” zei Scrooge, wel eigenaardig om je compagnon te vergelijken met een stuk ijzer, maar het staat wel vast dat een deurnagel een dood ding is.

Koster: Daarom zal ik het als koster nogmaals plechtig herhalen: “Marley was zo dood als een deurnagel.

Begr.ond.: Scrooge was niet erg terneergeslagen onder de droevige gebeurtenis. Misschien was hij stiekem wel blij, dat het hele vermogen nu alleen aan hem toebehoorde. De dag van de begrafenis heeft ie zich nog een voortreffelijk zakenman getoond door een zeer voordelige transactie te doen. Echt iets voor hem. Zaken gaan boven alles.

Koster: Ja, hij is een echte uitzuiger. Een knijpende, wringende, schrapende, graaiende, hebzuchtige ouwe uitzuiger.

Begr.ond: Hard en scherp als een vuursteen, heimelijk en eenzellig en helemaal op zijn eentje als een oester. Zijn vermogen is nu zijn enige levensgezel. Hij zal alles doen om deze levensgezel te laten groeien zolang zijn benen hem kunnen dragen. *(beiden af via de steeg)*

Verteller: Zo vervlogen de jaren. Scrooge veranderde niks aan de zaak. De naam “Scrooge en Marley” stond nog steeds boven de zaak. Soms spraken de mensen, die de zaak niet kenden, hem aan met aan met Scrooge en soms met Marley maar hij antwoordde op beide namen. Zo sleet deze koude eenzame man zijn dagen. Warmte kon hem niet verwarmen en winterweer kon hem niet doen kleumen. Geen wind die blies was guurder dan hijzelf, geen neerjagende sneeuw was meer op haar doel gericht en geen slagregen was onverbiddelijker

voor elke smeekbede. Sneeuw- en regenbuien konden nogal eens flink afgeven en dat deed Scrooge nooit. Hij ging er zoals gezegd, altijd dun doorheen. Niemand hield hem op straat staande om te vragen “Mijn beste Scrooge, hoe gaat het met je? Wanneer zie ik je weer eens bij me?” Geen bedelaar vroeg hem om een aalmoes, geen kind vroeg hem “hoe laat het was” geen man of vrouw “vroeg hem ooit de weg” . Nee... iedereen hield hem op afstand.

Bob Cratchit: (*bibberend*) Hu! Koud hier!

Scrooge: Koud? Werk maar wat harder dan word je wel warm. Je hebt toch je vuur om je te warmen?

Bob: Het vuur is bijna op.

Scrooge: Nou dat zal best nog wel gaan. Warm je maar aan de kaars.

Neef Fred: (*komt vrolijk binnen*) Vrolijk Kerstfeest oom en God zegene u!

Scrooge: Kerstfeest? Ach wat! Onzin!

Fred: Kerstmis onzin? Dat meent u toch niet, hoop ik?

Scrooge: Dat meen ik wel! hmmm Vrolijk Kerstfeest? Welk recht heb je om vrolijk te zijn? Welke reden heb je om vrolijk te zijn? Je bent arm genoeg.

Fred: Kom nou, welk recht hebt u om zo somber te zijn? U bent rijk genoeg!

Scrooge: Ach wat! Onzin!

Fred: Niet zo'n mopperaar zijn oom!

Scrooge: Wat kan ik anders zijn, als ik in een wereld van gekken moet leven als deze? Vrolijk Kerstfeest! Naar de maan met dat vrolijk Kerstfeest! Wat is de Kersttijd anders dan een tijd om rekeningen te betalen zonder er geld voor te hebben. Een tijd waarin je je weer een jaar ouder en geen uur rijker voelt. Een tijd om je boeken op te maken en iedere boeking die je daar in een vol dozijn maanden in hebt opgeschreven als een dreigend ding voor je te zien?

Fred: Maar oom zo erg als u zegt , kan het allemaal niet zijn. Als u uw rekening op maakt ziet u alleen maar winst. U hoeft zich toch geen zorgen te maken?

Scrooge: Als ik het voor het zeggen had, dan zou iedere gek die rondloopt met dat vrolijk Kerstfeest op z'n lippen, in zijn eigen pudding gaar laten koken en hem laten begraven met een hulsttak in zijn hart.. Ja waarachtig dat zou ik doen!

Fred: Maar luister nu eens oom waarom zo boos en opstandig? Niemand heeft u toch iets kwaads gedaan. Het lijkt wel of u boos bent op de hele wereld.

Scrooge: Neef, vier jij Kerstmis op jouw manier en laat mij het op mijn manier doen.

Fred: Vieren? Maar u viert het helemaal niet!

Scrooge: Laat mij het dan negeren. Ik hoop dat het je veel geluk zal brengen. Net zoveel, als het je tot nu toe al gebracht heeft

Fred: Er zijn veel dingen waarvan ik het geluk had kunnen genieten, maar waarvan ik, dat moet ik eerlijk bekennen, niet heb geprofiteerd. Daar valt Kerst ook onder. Maar ik kan u wel vertellen dat ik aan de kersttijd altijd met eerbied denk, maar ook als een vriendelijke, vergevende, aangename, liefdadige tijd van onderling begrip en vertrouwen. Mensen denken dan vaak aan de minder bedeelden en zieken en zwak begaafden als hun medemensen en niet als vreemdelingen die ze niet kennen.

Scrooge: Bah, wat een onzin!

Fred: En daarom oom, al heeft die tijd mij nooit het geringst stukje goud of zilver in mijn zak gebracht. Kerst heeft mij altijd goed gedaan en zal dat altijd blijven doen. Een feest dat we met z'n allen vieren en waarbij een ieder ook eens aan een ander denkt. Dus zeg ik God zegene de Kersttijd! *(klerk klapt heel zachtjes in zijn handen)**(geschrokken pookt hij in het vuur)*

Scrooge: Als ik van jou nog één geluid hoor, kun je Kerstfeest vieren met het verlies van je betrekking. *(tegen zijn neef)* Je bent een uitstekend redenaar jongen. Ik vraag me af waarom je geen lid wordt van het parlement.

Fred: Wees niet boos oom. Toe kom morgen bij ons eten.

Scrooge: Zie eerst maar eens dat je jezelf redt, voordat je iemand te eten vraagt..... Geloof je echt dat ik dat doe?

Fred: Waarom niet?

Scrooge: Waarom ben je gaan trouwen?

Fred: Omdat ik verliefd was.

Scrooge: Omdat je verliefd was? Dat is het enige ding ter wereld dat nog belachelijker is dan Kerstfeest. Daarom kom ik niet! Goeie middag!

Fred: Komaan oom, vóór mijn huwelijk kwam u mij toch ook nooit opzoeken! Waarom geeft u dit nu als reden op?

Scrooge: Goede middag!

Fred: Ik verlang niets van u, ik vraag niets van u. Waarom kunnen we geen vrienden zijn?

Scrooge: Goede middag!

Fred: Het spijt me echt dat u zo op uw stuk blijft staan. Wij hebben nog nooit een kwestie gehad waarin ik tegenover u stond. Maar ik heb mijn best gedaan omwille van Kerstmis en ik zal mijn Kersthumeur tot het laatste toe bewaren. En daarom oom, een vrolijk Kerstfeest!

Scrooge: Goede middag!

Fred: En een gelukkig Nieuwjaar!

Scrooge: Goede middag! *(Fred staat op en gaat weg)*

Fred: Gelukkig Kerstfeest Mr Cratched.

Bob: Ook gelukkig kerstfeest voor u en de uwen Mr. Fred.
(Fred gaat af)

Scrooge: Daar heb je er nog zo een! Een klerk met vijftien shilling per week en een vrouw en een huishouden met een boel kinderen, praat ook al van een vrolijk Kerstfeest! Ik emigreer naar Bethlehem! *(terwijl Scrooge z'n neef uitlaat komen twee heren binnen, Mr. Heathrow and Mr Burns. Zij dragen boeken en papieren onder de arm en buigen voor Scrooge)*

Mr. Burns: Scrooge en Marley als ik het wel heb? Heb ik het genoeg te spreken met meneer Marley of meneer Scrooge?

Scrooge: Meneer Marley is al zeven jaren dood. Precies zeven jaren geleden is hij gestorven.

Mr Heathrow: Wij twijfelen er niet aan of zijn liefdadigheid vind een uitstekend vertegenwoordiger in zijn achtergebleven compag-non.
(overhandigt zijn geloofsbrieven)

Scrooge: *(bekijkt de geloofsbrieven en geeft ze terug)* Hhhmm!

Mr Burns: Op dit feestelijk tijdstip van het jaar, mijnheer Scrooge, is het nog meer dan anders gewenst, dat we iets opzij leggen voor de armen en behoeftigen. Die hebben het hard nodig op dit ogenblik.

Mr. Heathrow: Duizenden hebben niet eens het aller noodzakelijkste, honderdduizenden missen de gewoonste dingen waar zij hun leven wat aangener mee kunnen maken.

Scrooge: Zijn er dan geen gevangenen?

Mr. Burns: Ja, die zijn er een heleboel.

Scrooge: En de rijkswerkinrichtingen gaan die niet door?

Mr. Burns: Ja, die gaan door, ik wilde dat ik kon zeggen dat ze verdwenen waren.

Scrooge: En de tredmolen en het bedelarijverbod, zij nog steeds in volle werking?

Mr. Heathrow: Die zijn allebei nog in volle werking, mijnheer.

Scrooge: O, ik was al bang, door wat u eerst zei, dat hun nuttige werkzaamheden waren stilgezet. Het doet mij genoeg te horen dat dit niet het geval is.

Mr. Heathrow: In de overtuiging dat wij misschien heel veel mensen wat Christelijke vreugde kunnen verschaffen naar ziel en lichaam, zijn enigen van ons bezig een fonds bijeen te brengen, om voor de armen wat eten en drinken en wat brandstof voor verwarming te kopen. Wij kozen deze tijd, omdat dit een moment is waarin de nood zich het dringendst doet voelen en de overvloed voor andere mensen vreugde

brengt. Voor welk bedrag mogen wij u inschrijven?

Scrooge: Voor geen cent!

Mr. Burns: U wenst dus anoniem te blijven?

Scrooge: Ik wens met rust gelaten te worden. U vraagt mij wat ik wens en daar hebt u mijn antwoord. Ik maak mezelf niet vrolijk met Kerstmis en het zit er bij mij niet aan om leeglopers vrolijk te maken. Ik geef mijn bijdragen om inrichtingen in stand te houden die ik net noemde en dat kost mij al genoeg. Die het nodig hebben moeten daar maar naar toe gaan.

Mr. Heathrow: Velen kunnen er niet naar toe en velen zouden liever sterven.

Scrooge: Als zij liever sterven, laat ze dat dan doen, dat vermindert het bevolkingsoverschot. Overigens moet u mij verontschuldigen, want ik weet van die dingen niets af.

Mr. Heathrow: Maar u zou het kunnen weten.

Scrooge: Het zijn mijn zaken niet. Het is voor een man voldoende als hij zich bezighoudt met zijn eigen zaken en zijn neus niet in die van anderen steekt. Met de mijne heb ik het al druk genoeg. Goede middag heren! *(beide heren druipen af. De torenklok slaat, het wordt donder en koud op straat. Arbeiders steken de gaslantaarns aan. De mensen doen hun laatste inkopen voor de kerst. De Burgemeester en de kleermaker wensen elkaar vrolijk Kerstfeest en een arme jongen zingt aan de deur van Scrooge een Kerstlied)*

Jongen: *(zingt)*

God zegene u, goede man,
opdat u lang genieten kan,
en als u mij nou iets wil geven,
dan zult u zeker heel lang leven!

Scrooge: *(Scrooge rent naar de deur met zijn lineaal in de aanslag. De jongen vlucht weg. De klok slaat 6 uur, Scrooge loopt naar het kamertje van de klerk)* Tijd! *(de klerk staat onmiddellijk op, blaast zijn kaars uit en zet zijn hoed op)* Je wou morgen de hele dag vrij hebben veronderstel ik?

Bob: Ja, meneer als u dat uitkomt. Morgen is het Kerstfeest....

Scrooge: Het komt mij helemaal niet uit en het is niet billijk ook. Ik wil wedden dat als ik je er een halve kroon voor inhield jij je tekort gedaan zou voelen.

Bob: *(lacht slapjes)* Ja meneer....eehh nee meneer!

Scrooge: Maar mij acht je helemaal niet te kort gedaan als ik je een hele dag loon uitbetaal voor niets doen.

Bob: Het is maar éénmaal per jaar mijnheer.

Scrooge: Een armzalige verontschuldiging om elke vijf-en-twintigste

december iemands zakken te rollen. Maar ik dacht wel dat je de hele dag vrij zou willen hebben. Kom overmorgen daarom des te vroeger.
Bob: Dat beloof ik mijnheer, dat beloof ik. Dank u wel mijnheer, dank u wel.

Verteller: De klerk maakt dat hij weg komt, blij en opgelucht dat de dag er op zit. Hij haast zich naar huis, terwijl onderweg de jongens glijbaantje spelen op de glad bevroren sneeuw. Scrooge gebruikt zijn sobere maaltijd zoals altijd in zijn gewone sombere herberg. (*Scrooge gaat uit. KOOR zingt Kerstliederen op straat*) Als hij alle nieuwsbladen gelezen heeft en zijn rekening courant boek nog eens duchtig heeft doorgebladerd, gaat hij naar huis om te slapen. (*bij het huis van Scrooge*) Zijn huis is in een donkere steeg waar verder niemand woont. Het zijn alleen maar kantoorpanden maar deze eenzaamheid schijnt Scrooge juist plezier te doen. Als Scrooge zijn huis wil binnengaan kijkt hij naar de grote deurklopper die er al jaren hangt. (*het beeld van Marley wordt geprojecteerd op de deur van Scrooge*) Ziet hij daar de beeltenis van zijn compagnon Marley in? Het gezicht van Marley? Hij laat de sleutel los en kijkt nog eens. Nee dat kan natuurlijk niet, geen Marley, die is al zeven jaar dood. Hij blijft even besluiteloos staan maar stapt dan toch naar binnen.

Scrooge: Onzin!! Onzin natuurlijk! Die is al jaren dood.

Verteller: Scrooge steekt een kaars aan en gaat zijn donkere huis binnen. Het deert hem niet dat het donker is, duisternis is goedkoop en daar is hij erg op gesteld. Hij inspecteert voor de zekerheid toch zijn huis, kijkt onder het bed en in de kast alles gewoon op zijn plaats. Gerustgesteld doet hij de deur op het nachtslot, zijn jas uit en zijn sjaal af. Hij schiet in zijn kamerjas en trekt zijn sloffen aan en gaat bij het magere vuurtje zitten om zijn pap te eten. Hij kijkt al etend om zich heen, zijn aandacht wordt getrokken door de oude koperen bel die aan het plafond hangt en schijnt te bewegen. Zachtjes gaat de bel heen en weer en de bewegingen worden steeds heftiger.

Scrooge: En toch is het onzin! Ik geloof er niets van!

Verteller: De kelderdeur vliegt open en de geest van Marley verschijnt! (*er komt rook in de deur*)(*Geest van Marley, behangen met een grote ketting en grote hangsloten. Hij ziet er uit als een geraamte met een grote losse onderkaak welke hij met een doek bij elkaar houdt*)

Scrooge: Ik!..... Ik ken hem dat is de geest van Marley!!

Marley: Scrooge!

Scrooge: Wat betekent dat? Wat wil je van mij?

Marley: Veel!

Scrooge: Wie ben je?

Marley: Vraag me wie ik was!

Scrooge: Wie was je dan? Je bent erg precies voor een geest!

Marley: In leven was ik je compagnon Marley.

Scrooge: Kun je..... Kun je gaan zitten?

Marley: Ja!

Scrooge: Doe het dan!

Marley: Jij gelooft niet in mij!

Scrooge: Nee!

Marley: Welk bewijs van mijn werkelijkheid verlang je buiten dat van je zintuigen?

Scrooge: Dat weet ik niet!

Marley: Waarom twijfel je aan je eigen zintuigen?

Scrooge: Omdat kleinigheden hen beïnvloeden. Een kleine maagstoring maakt ze bedrieglijk. Je kan een onverteerd stukje biefstuk zijn, of een hoopje mosterd, een kaaskorstje of een stukje ongare aardappel. Je komt eerder voort uit een vette jus, dan uit een graf, wàt je ook bent.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto